СӘРКӘРДӘ ӨЛМАГ ИСТӘЈИРӘМ

ЧАҒЫРЫШЧЫЛАР ВӘ ССРИ СИЛАҺЛЫ ГҮВВӘЛӘРИНДӘ ХИДМӘТ ЕДӘН КӘНЧЛӘР ҮЧҮН ХУСУСИ БУРАХЫЛЫШ

№ 3 (15)

ХАЛГЫН ВҮГАРЫ, КҮЧҮ

Өзүнү сынајыр һеј ахшам-сәһәр,
Дарағлар бошалыр дагда, дәрәдә.
Охујур хор илә кәндә дастәләр,
Охујур јол боју чәкмәләр дә.

Санки дағларын да одур һајаны,
Архасы оланда өјнә биләр.
Неј-ләмәк?
Белә дир әскәр һәјаты,
Дүшмәнләр үз-үзә дурмаг фәдаиләр.

Дүшмәнә зәрбәләр вурмаг фәдаиләр,
Дост илә јарышда өјнә биләр!
Силаһа бүрүнүр кечмәләрә дә,
Күлә гәһәриди, түфәнк шәлләси!

Оду кәздирир ки, чиҗилләринә
Дүнјаны јанмағдан хилас едәсиз!...
Сапкы јухуда да ојағлыр, ојаг,
О көјү булудлу бир дағ кимидир
Силаһлы чәһәнда сүлһү горумаг
Һәмишә давада өлмаг кимидир.

Одур Вәтәнин дә галасы, бүрүү,
(Галасмы өлкәләр кичилир мәнчә!)
Әслиндә, халгын да вүгары, күчү
Әскәрин күчүнә өлүнүр мәнчә...

Ага ЛАЧЫНЛЫ.

Ағхалатлы забит

С. Сәфәров.

Дәјүш тә'лими заманы еһтијатсызлыг едиб ајағымы бәрк әзәләдим. Мәни госпитала апардылар. Һәкимләр чалд башыма топлашдылар. Һамысы ағ халатда олдуғундан мәнә елә көлирди ки, онлар бир-бирләринә бәнәјирләр. Кимсә ајағымдан бәрк дартды. Өзүмү сахлаја билмәјиб гышгырдым.

— Елдар, өзүнү әлә ал, — дејә кимсә Азәрбајчан дилиндә мәнә үрәк-дирәк верди.

Бу ан һәр шеји, һәтта ајағымын ағрысмы да унутдум. «Көрәсән, мәнә мүраҹиәт едән ким идиг?» — дејә дүшүндүм вә ағхалатлылары бир-бир нәзәрдән кечирмәјә башладым. Бу вахт енли, гара гашлары олан бир ханымы күлүмсәјиндә көрдүм. Бу адам мәнә нә гәдәр дә таныш көлирди. Хејли фикирләшәндән сонра, нәһајәт, ону таныдым.

— Салеһ, сәнсән? — дејә аз гала јеримдән сычрајачардым.

Биз Салеһ илә тәләбәлик илләриндә таныш олмушдуг. О вахт мән В. И. Ленин адына Азәрбајчан Педагоҗи Институтунда, Салеһ исә Һ. Һәрманов адына Азәрбајчан Дөвләт Тиббі Институтунда тәһсил алырды. Тез-тез көрүшүр, әлаҗлы ағрыларымдан сөһбәт ачардыг.

Салеһ һәмишә һәрби хидмәтдән сөһбәт едәр, забит пешәкинин шәрәфини олдуғуну билдирәрди. Индиә арзусуна чатмышдыр. Госпитала гәдәрким бир нечә күн әрзиндә доктор Һаггында—һәрби һәким Салеһ Сәфәров Һаггында чохлу фикрләрини сөзләр ешитдим. Ешитдим ки, Салеһ исте'дадлы, гајғыкеш вә ишкүзар бир һәким кими госпитала һамынын һөрмәтини газанмышдыр.

Елдар ҺӘМЗӘЈЕВ,
Н. Нәсәфли.

Азәрбајчанлы гонаглар һәрби һиссәдә ◆ Јарадыҹылыг јолларында ◆ Азәрбајчан күнләринә һазырлашырлар ◆ Ротанын снајпери ◆ Арзу һәгигәтә чеврилир.

А. Һагвердијев.

Сәмими ајләдә

Адил Һагвердијев бир нечә илдир ки, һиссәмиздә хидмәт едир. О, бу гыса мүддәт әрзиндә бачарығлы вә гајғыкеш командир кими таныныбмышдыр. Кәнч забит командири олдуғу бөлмәнин дөјүш усталығынын артырылмасы үчүн бүтүн гүввәсини сәрф едир. Онун бөлмәсиндә мүхтәлиф милләтләрин нүмајәндәләри хидмәт едир. Дөјүшчүләр өзләрини бурада сәмими бир ајләнин үзвләри кими һисс едирләр.

ССРИ-нин ташкил едилмәсинә 50 илдик јубилејинә А. Һагвердијевин бөлмәсиндә дә гығғын һазырлыг көрүлүр. Бөлмәнин дөјүшчүләри мүхтәлиф маралгы тәдбирләрдә иштирак едирләр.

П. НЕСТЕРОВ,
капитан.

Гочаман јазычы Әли Әлијев орду сыраларында хидмәт едән әскәрләрә мүнтәзәм олараг әлаә сахлајыр. Тез-тез онларла мүктублашыр.

Бу күнләрдә сырави дөјүшчү Рафиг Әлијев өз тәә ше'рләрини јазычыја көндәрмишди. Әли Әлијев бу ше'рләрдән бир нечәсини сечиб редаксијамыза тәгдим едиб. Һәмин ше'рләрә охуҗуларымызын тамаш едирик.

Әскәр дујғулары

I

Кеҹәндим әјнимә әскәр палтары,
Анам өз оғлуна өјүнә биләр.
Инди варлыјамда, инди сөнәмдә
Бир әскәр үрәји дөјүнә биләр.

Өзүмдән сонра мәни дан едә јандыр,
Нә олар, бәркиҹә оларам мәтни,
Әскәр палтарыны кејмәк асадлыр,
Әскәр шәрәфини горумаг чәтин.

II

Сил көзүндән о јашлары, вәдиг гүсса, гәм,
Нә јаз мәним үрәјими ода салыбсан?

Мән Вәтәни горумагчун әскәр кедирәм
Сән ешгими горумагчун әскәр галырсан.

III

Һәм кәсәлдир, һәм гашынк
Әскәр шинели,
Һәм јоргандыр, һәм дөшәк
Әскәр шинели.
Ким кејнәсә әјнинә
Гызар бәдәни
О әскәри горујар.
Әскәр Вәтәни.

Рафиг ӘЛИЈЕВ,
сырави дөјүшчү.

А. Әлијев.

Афәрин, Ајдын!

Һиссәмизин командирләри вә сијаси ишчиләри һәмишә сырави дөјүшчү Ајдын Әлијев һаггында хош сөзләр сөләјирләр. Сипаһ јолдашлары да она бөјүк һөрмәт бәсләјирләр.

Бу јахынларда бөлмәнин комсомол тәшкилаты дөјүшчү А. Әлијевә һәср олунмуш бүллетен бурахмышдыр. Бүллетендә кәнч дөјүшчүнүн өндә етдиҗи наилијјәтләрдән, нүмунәви хидмәтиндән, дөјүш вә сијаси һазырлығына дүрмаданда артырдығындан бәһс олунурду.

Ајдын Әлијев бир илдан бир гәдәр артығдыр ки, һиссәмиздә хидмәт едир. Илк күнләр чәтинлик чәкирди. Лакин бу чәтинликләр вә чиддi әскәри режимин ҹәрәјан етмәси, өјкәнмә, мәшгәләләрә, тә'лимләрә чиддi һазырлашмыры. Онун әмәксиз әрзәрлиҗи вә ишкүзарлығы әдәмли вә мүрәккәб силасларын өјрәнмәјә көмәк едирди.

Инди Ајдын Әлијев һиссәмизин фахридир. Бөлмәнин бүтүн һеј'әти комсомолчу дөјүшчүдән разылыг едир.

Бу јахынларда сырави дөјүшчү Ајдын Әлијевә Сов.ИКП үзвлүјүнә намизәд гәбул олунмаг үчүн әсманәт верилмишдир.

Һазырда А. Әлијев рота комсомол тәшкилатынын катибидир. О, комсомолчуларын бу етимадыны шәрәфлә доғрулдур.

А. ЛАНТСЕВИЧ,
һиссә комсомол тәшкилатынын катибі.

ФӘРӘҺ КӘТИРӘН МӘКТУБЛАР

Редаксијамыза һәр күн чохлу мәктуб дахил олур. Онларын бир һиссәсини орду сыраларында хидмәт едән һәмјерилиәринә көндәрирләр. Онлар Вәтәнимизин мүхтәлиф күшәләринә һәрби хидмәтә одан азәрбајчанлы дөјүшчүләрин һәрби тә'лимләрдә, тәзәндәликләр наилијјәтләрдән, орду һәјатынын романтикасындан, дөјүшчү достлуғундан вә с. јазырлар. Һәмин мәктублары охудутча адамы фәрәһ һиссі бүрүјүр.

Бүдүр, Н. Нәсәфлинин дөјүшчүсү Надир Һәсәнов јазыр: «Ајдын Мәммәдов Зәрдаб рајонундандыр. О, орду сыраларына чағырылдығы илк күнләрдән чиддi әскәр режиминә ријајәт едир, өз һәрби билијини артырыр. Бир нечә ај бундан әвәл бөлмәнин дөјүш вә сијаси һазырлығы јохланылырды. Һәмјерилиә бүтүн сынаглардан мүвәффәгијәтлә чыхды. Күлә атмаҗылығында исә хүсуси фәргләнди. Онун атдығы күлләләрин һамысы һәдәфә дәјмишди. Полкун нүмајәндәси һәмјерилијини тәбрик етди. Бу һадисәдән бир гәдәр сонра командалығын әмри илә сырави әскәр Ајдын Мәммәдова һефрејтор рүтбәси вә ротанын снајпери ада верилди».

Белә үрәкчән мәктублар чохдур, лап чох. Сырави әскәрләрдән Н. Ибраһимов, Б. Һәмәјев, Ә. Садыков, Ф. Әлијев, Ш. Гулијев, А. Аббасов, Н. Исмајылов, Р. Аббасов, К. Чәббәров, Ф. Гулијев, Р. Мәммәдов, С. Исмајылов, У. Искәндәров, Г. Иманов, Р. Етијев, Ә. Әләкбәров, Ф. Мәһәррәмов, Ш. Нагыјев, А. Мәммәдов, А. Вәлијев, П. Чәфәров, Р. Мәммәдов, Н. Мустафајев, Ә. Асланов, Ә. Аббасов, Ә. Мәммәдов, З. Гурбанов, Г. Ибраһимов, Ч. Шүкүров, Р. Рәсулов, М. Оручов, С. Әлијев, Б. Дөвлатов, М. Гурбанов, Ә. Сәмәдов вә башгалары өз мәктубларында азәрбајчанлыг дөјүшчүләрин нүмунәви хидмәт етмәләриндән сөһбәт ачырлар.

Совет ордусу мәһрибан бир аиләни хатырладыр. Сиилаһлы Гуввәләримизин күчүнү өз гүдрәтини артыран тәкчә әсмәни вә сарсыдычы силаһлар дејил, һәм дә мүхтәлиф милләтләрин достлуғудур.

Дөјүшчү Јавәр Чәбрајыловун мәктубунда охујурут: «ССРИ-нин ташкил едилмәсинин 50 иллиҝ јубилеји шәрәфинә һиссәмиздә мүтәфиг республикаларын күнләри кечирилир. Индi дөгма республикамызда һәср олунаҹаг күнү кечирмәјә һазырлашырыг. Һәмјерилиәримиз бу тәдбирдә даһа фәал иштирак едирләр. Биз Совет Азәрбајчанынын тарихини, мәдәнијјәтини, әдәбијјатыны, сәнәтини вә с. республикамызын хаҝ тәсәррүфатынын мисилсиз наилијјәтләрини әкс етдирән чохлу материал һазырламышыг. Өзфәалијјәт дәрнәјинин үзвләриндән Әлијусиф Мәндијев, Камран Гасымов, Аршын Ибрамәлијев, Мәммәдрза Гафаров, Бәһлан Рәһимов вә башгалары «Азәрбајчан күнү»ндә хүсуси консерт програмы илә чыхыш едәҹәкләр.

Индi исә сырави Бәбәлә Гарајевин мәктубу илә таныш олуг. О јазыр: «ССРИ-нин ташкил едилмәсинин 50 иллиҝ јубилеји мүнасибәтиндән «Победа» колхозу илә Гах рајонундакы 26 Бакы комиссары адына колхоз сосиалист јарышына гошулмушдур. Бу күнләрдә 26 Бакы комиссары адына колхозун нүмајәндә һеј'әти «Победа» колхозуна кәлмишдi. Һәмјерилиәримиз сонра бизим хидмәт етдиҗимиз һиссәјә кәләрәк, дөјүшчүләрлә көрүшдүләр. Азәрбајчандан кәлмиш гонаглары Бөјүк Вәтән мүһарибәсиндә иштиракчылары һәлә олмуш дөјүшчүләрин мәзары үзәринә әклил гојдулар».

Дөјүшчүләрдән Исфәндијар Хәлилов, Ариф Мәһмудов, Сабир Абдуллајев, Зөһрәб Мәммәдов вә башгалары хидмәт етдикләри һиссәләрдә тәнчил едилмиш өзфәалијјәт дәрнәкләринин ишиндә, һәмин дәрнәкләрдә азәрбајчанлы әскәрләрин фәал иштиракындан сөз ачырлар.

Ордуда интизамлы олмаг, тапшырығы нүмунәви сурәтдә јеринә јетирмәк аздыр. Һәр бир дөјүшчү, һәм дә өз һәрби билијини артырмалы. Һәрби техниканын сирләрини өјрәнмәлидир. Фәрәһлә һалдыр ки, республикамызын кәнчләри һәрби техникаја бөјүк мараг көстәрир, өз билик даирәләрини кенишләндирирләр. Буну мәктублардан да ајдын көрмәк олур. Кәнчләримизин бәзи нүмунәви хидмәт етмәси, республикамызда һәрби-вәтәнпәрәвәрлик тәрбијәсинин јахшы тәшкил едилдијинә, бөјүк тәрбијәси, ОАДКИЧ тәшкилатларынын вә һәрби комиссарлыгларын бу саһәдә бирләә сәмәрәли фәалијјәт көстәрдикләринә дәлаләт едир. Бу тәшкилатлар чағырылышы кәнчләр арасында мүхтәлиф тәдбирләр һәјата кечирирләр. Одур ки, кәнчләр һәрби һиссәләрә кәлдикдә артыг һазырлыглы олурлар, мүхтәлиф чәтинликләри чәсарәтлә арадан галдырмағы бачарырлар.

Әјјуб СӘ'ДИ.

ҺӘРБИ МҮХБИР

Кәнч дөјүшчүләрин тәрбијәси ишиндә һәрби мүхбирләрин ролу бөјүкдүр. Онлар нүмунәви хидмәт едән әскәрләрин мәктубларыны, мәгаләләрини, очерк вә с. јазырлар. Бу вахт енли, гара гашлары олан бир ханымы күлүмсәјиндә көрдүм. Бу адам мәнә нә гәдәр дә таныш көлирди. Хејли фикирләшәндән сонра, нәһајәт, ону таныдым.

— Салеһ, сәнсән? — дејә аз гала јеримдән сычрајачардым.

Биз Салеһ илә тәләбәлик илләриндә таныш олмушдуг. О вахт мән В. И. Ленин адына Азәрбајчан Педагоҗи Институтунда, Салеһ исә Һ. Һәрманов адына Азәрбајчан Дөвләт Тиббі Институтунда тәһсил алырды. Тез-тез көрүшүр, әлаҗлы ағрыларымдан сөһбәт ачардыг.

Салеһ һәмишә һәрби хидмәтдән сөһбәт едәр, забит пешәкинин шәрәфини олдуғуну билдирәрди. Индi арзусуна чатмышдыр. Госпитала гәдәрким бир нечә күн әрзиндә доктор Һаггында—һәрби һәким Салеһ Сәфәров Һаггында чохлу фикрләрини сөзләр ешитдим. Ешитдим ки, Салеһ исте'дадлы, гајғыкеш вә ишкүзар бир һәким кими госпитала һамынын һөрмәтини газанмышдыр.

Елдар ҺӘМЗӘЈЕВ,
Н. Нәсәфли.

СТАРШИНА

Бир күн рота командиримиз һамымызы чәркәјә дуздu. Онун јанында бир нәфәр кәнч старшина да вар идi. Командир «гонаг»ы тәгдим едиб дедi:

— Акиф Мирзәјев ротамызын старшинасы олачаг.

Јени старшинанын адыны елә бир һараданса ешитмишдим. Хејли фикирләшдим. Бирдән јадыма дүшдү ки, һәмин ада бир нечә ај әввәл һәрби дөврә гәзетиндә раст көлмишдим. Мәгаләнин сәрлөвһәсә дә «Ондан нүмунә көтурүлүр» идi. Мәгаләдә дөјилирди ки, сырави дөјүшчү А. Мирзәјев орду сыраларында нүмунәви хидмәт етмәләә бәрабәр, һәм дә һиссәнин комсомол вә һәјатында фәал иштирак едир. Волгоград Вилајәт Комсомол Комитәси ону Фәхри фәрманла тәлтиф етмишдир.

— Бәлә, тәсадүфдур?»—дејә дүшүндүм. Анчаг марагым һәр шеји үстүн көлди, јахынлашдыг, буну старшинамыздан сорушдум.

— Онда мән сырави дөјүшчү идим—дејә старшина дилләнди. — Индi дә старшинајам.

Кәнч старшинанын тәдриҗән јахынлаш танымаға башладыг. Дөгрудан да, онда комсомол чошғунлуғу, ишкүзарлыг, тәшәббүскарлыг вар идi. Чох кечмәди ки, А. Мирзәјев һиссә комсомол комитәси бүросуна үзв сечилдi.

А. Мирзәјевин комсомол ишиндә зәнкин тәчрүбәси вардыр. Бу да тәсадүфи дејилдир. Хүсуси, Акиф орду сыраларына чағырылмаздан әввәл Бакы електрик техникуму илк комсомол тәшкилатынын катибі олмушдур.

Старшинамыз ротанын әскәрләринин дөјүш вә сијаси һазырлығынын артырылмасына да чиддi фикир верир. Мәнә бунда көрә дә ротамыз тә'лим мәшгәләрində һәмишә фәргләнир. Бу јахынларда кечирилмиш јохлама заманы ротамызын әскәрләри одларини нүмунәви дөјүшчүләр кими кестәрмишләр. Бу мүвәффәгијәтин әлдә едилмәсиндә А. Мирзәјевин хидмәтләри чохдур.

Мансур СУЛЕЈМАНОВ,
јефрејтор.

Н. заставасынын сәрһәдчиләри кечә вә күндүз кешик чәкирләр. Застава сәрһәдчиләринин әскәриҗәтә дөјүш вә сијаси һазырлыг әлачысыдыр. Шәкілдә: сәрһәдчиләр дөвләт сәрһәдиндә.

ОНУНЛА ФӘХР ЕДИРИК

Рајон һәрби комиссарлыгында Совет Ордусу сыраларына јени чағырылмыш кәнчләрә комсомол тапшырығы вә јалдаш китабчасы верилирди. Бир чох чағырышчылар кими, Ибраһим дә трибунаја галхды. Бәтәнә, партијада дөгма комсомола һәмишә садиг галачағына ант ичди.

Бу күн Совет Ордусу сыраларында нүмунәви хидмәт етмәси көстәрир ки, Ибраһим Сәттаров өз андына садиг галмышдыр.

Ибраһим әскәри хидмәтә башладығы илк күндән дөјүш тапшырыгларыны вахтында вә гүсурсуз јеринә јетирмәји илә фәргләнди. Елә буна көрә дә өзүнү бачарығлы әскәр кими таныдыг.

Ибраһим һәрби һава гүввәләринә хидмәт едир. Өзүнүн дедији кими, һәлә орта мәктәбдә охујаркән Вәтәнимизин сәмасы кешијиндә дуран совет тәјјарәчиләри барәдә чохлу әсәр охујуб. Индi онун өзү дөјүш тәјјарәләринә хидмәт едир.

Совет Ордусу сыраларында әла хидмәт етдијинә көрә һәмјерлимиз Ибраһим Сәттарову охумаға көндәрибләр. О, хидмәтдә олдуғу кими, тәһсилдә дә табағчылыдыр.

Исабала ӘЛИЈЕВ,
курсант.

И. Сәттаров.

Јефрејтор Һеј'дәров

Комсомолчу јефрејтор Кулаҝ Һеј'дәров мәтин вә дөнмәз одмағы Бөјүк Вәтән мүһарибәсинин әләләрдән чыхмышдыр. О, нәдәнсә, кәнч әскәрин бачарығына, нүфәнинә шүбһә илә јанашырды:

— Тәләсмәк лазым дејил. Һәр шеји тачүдә көстәрәр. Ода бидәр ки, Һеј'дәров һәм тә'лимдә, һәм дә хидмәтдә чохларындан өндәрилирдилир, — дејә сијаси ишчи рота командиринә бildирди.

Әлбәттә, Кулаҝ бидирди ки, сијаси ишчи бу сөзләри орта бачарығына инанараг дејир. Одур ки, Кулаҝ етмәдi дорулдамағына үрәјинә гәти сөз верди. Индi будур ки, Һеј'дәров ротанын габагчыл дөјүшчүләриндән бири һесаб олунур.

Командирләрин она олан әвәзсиз мүнасибәти дә дөјүшмүшдир. Ахы, индi о, дөјүш әлачысыдыр.

— Афәрин, чох мәтанәтли оғландыг.

Ордуда шәрәф дөш нишаны алмаг о гәдәр дә асан дејил. Кулаҝынын синәсинә дөрд белә нишан бәзәјир. О, бу дөш нишанларыны Вәтән гаршысында сәдаәтлә, ишинә фәаллығына вә Совет әскәринә хас олан тоғалығына көрә алмышдыр.

...Бир күн Кулаҝы чәкинә-чәкинә капитана мүраҹиәт етди:

— Јолдаш капитан, ичазә верин, башга бир тисаса јүкләнәјим.

— Нијә, атыны олмаздан бәзмисән?

— Јох, мәсәлә онда дејил, јолдаш капитан. Мән атамын јолу илә кедәрәк јүксәлмәјә чалышырам.

Командир бир гәдәр фикирләшдикдән сонра дедi:

— Бу ишин өнәҝиндән кәлә биләрсәнми? Чәтинлији бир јана, һәм дә тәһлүкәлидир. Сәнин дә һәрби хидмәтә бахыб вурмағына бир шеј галмајыб.

— Сөз верирәм ә'тималлығы дөгрулдарам, — дејә Кулаҝын јенә вәзифәсі өчмәдиләр. Бу вәзифәнин чәтинликләри дә олду. Мүвәффәгијәтсизликләри дә... Лакин һеј'дәров өз өмәји вә шүчаәти илә бу чәтинликләри арадан галдырды вә бир мүддәтдән сонра дөрәчәли тушлајыны ачмыш олду.

Мән Кулаҝын дөјүш мәшгәләләриндә, истирәһәт саатларында, тәнәффәсләр јығынчаларда өз көрмәләрини вә өз һәр дәфә дә онун һаггында «хошбәхт оллаҝлар» дејә дүшүнүрәм.

К. Һеј'дәров бөлмә комсомол тәшкилаты јарпағында. Бир нечә дәфә УИЛКИ МК-нын Фәхри фәрманы илә тәлтиф едилмишдир.

В. МУРОТЈЕВ,
мајор.